

[Inger Stilling Pedersen]

med nogen, før vedkommende i hvert fald i befolkningens flertals øjne virkelig er død. Der bliver altså ingen muligheder for at sidde og holde i hånden til det sidste åndedrag. Man bliver kørt ud, mens man tilsyneladende ikke ser spor død ud. Man skal prøve at forestille sig, hvilke psykiske problemer det kan give, og hvilket pres det er.

Jeg synes, man virkelig skal overveje dette her. Kristeligt Folkeparti ønsker også at være medmenneskelige. Vi ønsker, at så mange som muligt skal bestemme sig til at ville give noget, men at de selv afgør det. Og vi håber, at mange vil tænke sig om, og at man i de cirkulærer og bekendtgørelser, der kommer, vil gøre det så let for personalet som overhovedet muligt. Vi står inde i noget, der er umådelig svært nu.

Men måske hænger alle vores bekymringer sammen med dette, at vi jo i Danmark tilsyneladende ikke vil tale om døden. Der er mange, der har sagt, når man har diskuteret døds-kriterium: Det vil vi overhovedet ikke beskæftige os med, fordi de skyder tanken fra sig om, at de engang skal væk herfra. Hvis vi havde en mere naturlig indstilling til liv og død, ville det måske også være lettere at sige, at vi, når vores time er kommet, måske ikke ønsker at få andres organer ind i os. Man kan jo også tænke sig den dag, hvor man kan transplantere så meget, at man går rundt med alt muligt andet inde i sig og må spørge: hvem er jeg nu egentlig, når alt i mig faktisk tilhører en anden? Jeg synes, der er mange uafklarede spørgsmål i denne sag, men Kristeligt Folkeparti håber, selv om vi måske ikke har så meget at have håbet i, at vi i hvert fald kan få vedtaget nogle af ændringsforslagene fra SF, sådan at regeringens forslag bliver bedre. Men vi håber selvfølgelig også på, at nogle vil slutte op om Det Etsiske Råds og Kristeligt Folkepartis forslag.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jamen jeg er da enig med fru Inger Stilling Pedersen i, at det netop ville være rart, hvis der var flere, der havde en naturlig indstilling til liv og død. Men jeg synes ikke, det er en naturlig indstilling, der fremgår af fru Inger Stilling Pedersens ordførertale her. Jeg synes som sagt, debatten burde dreje sig meget mere om de mennesker, der i vores samfund har og har haft et utrolig dårligt liv, fordi de ikke kan få de or-

ganer, som de forhåbentlig kan få, når vi nu skal i gang med hele transplantationslovgivningen. Men foreløbig skal dette her jo altså vedtages.

I øvrigt fatter jeg ikke – slet ikke med fru Inger Stilling Pedersens mening – at man ikke kan støtte, at man skal sige nej, hvis man ikke vil afgive sine organer. Jamen så har man jo netop selv givet sin indstilling. Det synes jeg er et fornuftigt synspunkt.

De organisationer, der står bag en meget stor gruppe mennesker, som står foran at modtage organer, f.eks. Landsforeningen for Nyresyge, er meget interesseret i, at det ændringsforslag bliver vedtaget, og det er altså mennesker, som hver evig eneste dag er præget af deres sygdomme, plus en lang række andre mennesker, som mangler et organ, som de kan få, hvorved de kan leve et godt og et langt liv.

Det er jo heller ikke sådan, at man overlader det til samfundet – det er da noget vås. Man overlader det tværtimod til den enkelte. Man giver det enkelte individ et stort ansvar ved at skulle sige fra. Den forestående oplysningskampagne burde også netop betone, at man giver ansvaret til den enkelte. Det har jeg egentlig svært ved at se er socialisme. Men jeg kan så notere, at fru Margrete Auken heller ikke står bag det forslag. Så bliver jeg også mere rolig.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Der er noget i fru Inger Stilling Pedersens argumentation, der ikke hænger sammen. Fru Inger Stilling Pedersen spørger, hvordan man nu kan være sikker på, at hjernedøden er indtrådt, og hvordan de pårørende kan vide, hvis en patient er langt inde i dødsprocessen, at diagnosen nu også er sikker. Det skulle være udgangspunktet for, at man for at kunne have den sikkerhed, på forhånd skulle tilkendegive, hvorvidt man ønsker at være donor eller ikke. De to ting hænger simpelt hen ikke sammen. Man kan have nøjagtig den samme usikkerhed, såfremt man selv på forhånd udfylder en mærkat eller indskrifter sig i et register.

Desuden synes jeg også, det er værd at præcisere – det er noget, vi har drøftet i udvalget – at dette her ikke er et spørgsmål om, at sygeplejersker skal hen og spørge. Det er helt klart lægernes ansvar.